

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права
Кафедра реабілітації та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Дека́н факультету

Пелень Р.А. Пелень Р.А.

“ 25 ” 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОЛКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА СПОРТИВНА МЕДИЦИНА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)
галузь знань 01 «Освіта педагогіка»
(назва галузі знань)
спеціальність 017 - «Фізична культура і спорт»
(назва спеціально)
освітня програма Фізична культура і спорт
(назва)
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Робоча програма з навчальної дисципліни

«Долікарська медична допомога та спортивна медицина»

для студентів

(назва навчальної дисципліни)

(освітній рівень) бакалавр 017 Фізична культура і спорт за освітньої програмою Фізична культура і спорт

(найменування спеціальності)

Розробник:

Доцент, канд.мед.наук

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Кордис Б.Д.

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри реабілітації та здоров'я людини

(назва підрозділу)

протокол від «24» 06 2021 року № 28

в.о.Зав.кафедри реабілітації та здоров'я людини

(назва кафедри)

(підпис)

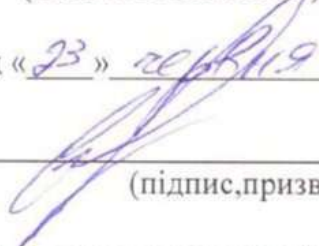
Івасик Н.О.

(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 017 - «Фізична культура і спорт»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «23» серпня 2021 р.

Голова НМКС

(підпис, прізвище та ініціали)

Семенів Б.С.

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету ветеринарної гігієни, екології та права

(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021 р.

Голова НМРФ

(підпис)

Сливка Н. Б.

(прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету ветеринарної гігієни, екології та права
протокол № 3 від «25» 06 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3 кредити /90 годин	
Усього годин аудиторної роботи	48	
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	16	
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.	32	
• семінарські заняття, год.	-	
Усього годин самостійної роботи	42	
Вид контролю	залік	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: для денної форми здобуття освіти – 53,3 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування знань, умінь і навичок у студентів з питань та основних принципів і положень, викладених в розділах та темах робочої програми щодо надання долікарської медичної допомоги та спортивної медицини при травмах, опіках та ін. пошкодженнях в умовах побуту, професійної діяльності та масових катастроф.

Вивчення освітньої компоненти «Долікарська медична допомога та спортивна медицина» ґрунтується на таких засвоєних освітніх компонентах: «Анатомія людини», «Нормальна фізіологія», «Загальна патоморфологія».

Здобуті знання з «Долікарська медична допомога та спортивна медицина» є основою для вивчення наступних освітніх компонент: «Реабілітація в кардіології», «Реабілітація в пульмонології», «Реабілітація при захворюваннях опорно- рухового апарату», «Реабілітація при неврологічних захворюваннях», «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при кардіо-респіраторних захворюваннях» та ін.

2.2. Завдання навчальної дисципліни(ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- фахові компетентності:

ФК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів, тем	Кількість годин									
	денна форма навчання (ДФН)					Заочна форма навчання(ЗФЗО)				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л		п	лаб.	с.р.	л		п	лаб.	с.р.	
Види кровотеч та методи їх зупинки. Артеріальні, венозні кровотечі. Методи зупинки кровотечі ручним способом та з допомогою джгута і тиснутої пов'язки.	22	4	-	8	10					
Види переломів кісток та забоїв м'яких тканин, що найчастіше зустрічаються в процесі життєдіяльності людей та долікарської допомоги.	22	4	-	8	10					

Види опіків та обморожень та надання долікарської допомоги при них.	22	4	-	8	12					
Інші види травм в умовах масових катастроф та методи надання долікарської допомоги при них	24	4	-	8	12					
Усього	90	16	-	32	42					

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФЗО
1	Порядок надання домедичної допомоги з серцево-судинною патологією. Надання допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця; при серцевому нападі; проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора та з допомогою підручних засобів	2	
2	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта і черепно-мозкову травму; Техніки мобілізації потерпілих з переломами зречців. Накладання пов'язок та мобілізація при переломах кісток черепа.	2	
3	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок; Техніка накладання шин при переломах верхніх та нижніх кінцівок. Мобілізація кінцівок з допомогою підручних засобів.	2	
4	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом, блискавкою, опіках та обмороженнях. Проведення реанімаційних заходів при ураженні блискавкою. Накладання пов'язок при опіках та допомога при обмороженнях.	2	

5	Поранення з порушенням цілісності та тривалим стисканням м'яких тканин. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею; при травматичній ампутації; при позиційному стисканні м'яких тканин	2	
6	Утоплення, перегрівання, травми очей. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні; перегріванні, травмах очей. Техніка проведення непрямого масажу серця та дихання «рот в рот» постраждалим при утопленні.	2	
7	Коматозні стани. Порядок розпізнавання та надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт, гіпо або гіперглікемічну кому.	2	
8	Травми грудної клітини та черевної порожнини. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах грудної клітини та живота. Техніка запобігання розвитку пневмотораксу підручними засобами.	2	
Усього годин		16	

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Пораненнях з кровотечею. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при пораненнях з кровотечею. Техніка накладання джгута та пальцевого притиснення артерій. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим з капілярною кровотечею. Техніка зупинки капілярної кровотечі	2	
2	Невідкладні стани, що супроводжуються зупинкою серця. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації з використанням дефібрилятора та підручними засобами.	2	
3	Травми хребта. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при травмах хребта. Техніка мобілізації при переломах хребців та загрозі розриву спинного мозку. Травми голови. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при черепно-мозкових травмах.	2	

4	Травми кісток кінцівок. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги при переломах кісток верхніх кінцівок. Техніка накладання шин та мобілізація верхніх кінцівок.	2	
5	Травми кісток кінцівок. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги при переломах кісток нижніх кінцівок. Техніка накладання шин та мобілізація нижніх кінцівок.	2	
6	Ураження електричним струмом. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при ураженні електро струмом.	2	
7	Опіки. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при опіках. Техніка накладання пов'язок.	2	
8	Обмороження. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги при обмороженнях техніка накладання пов'язок.	2	
9	Утоплення. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при утопленні. Проведення непрямого масажу серця.	2	
10	Травми черевної порожнини. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при травмах живота.	2	
11	Поранення грудної клітки. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при ушкодженнях грудної клітки. Техніка зупинки пневмотораксу.	2	
12	Травми очей. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при травмах очей. Накладання пов'язок.	2	
13	Синдром тривалого стискування м'яких тканин. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин	2	
14	Коматозні стани. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при гіпергліпідемічній комі.	2	
15	Невідкладні стани при серцево-судинній патології. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при серцевому нападі (стенокадції,грудна жаба). Коматозний стан внаслідок інсульту. Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при інсульті. Техніка звільнення дихальних шляхів при западанні язика та обтурації рвотними масами.	2	

16	Невідкладні стани при серцево-судинній патології . Порядок розпізнавання та надання долікарської допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця.	2	
Усього		32	

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Перша допомога в умовах масового поразення хімічною та біологічною зброєю	5	
3	Перша допомога в умовах масового поразення біологічною зброєю	5	
4	Перша допомога в умовах масового поразення ядерною зброєю	5	
5	Перша допомога при природніх стихіях.	5	
Усього		20	
	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	22	
Усього годин		42	

4. Індивідуальні завдання

Для покращення успішності студента та підвищення його балів, за поточний контроль протягом семестру можуть додатково надаватись індивідуальні заняття, що передбачають написання рефератів або есе(письмова робота з індивідуальною позицією автора у вільному вигляді) на визначену тематику.

Теми рефератів (есе) з освітньої компоненти «Долікарська медична допомога»:

Долікарська медична допомога в умовах масового ураження бактеріологічною зброєю.

Долікарська медична допомога в умовах масового ураження хімічною зброєю.

Особливості надання першої долікарської допомоги в умовах масових катастроф.

5. Методи навчання

Вивчення предмету проводиться за допомогою словесних і наочних методів:

- вступна бесіда;
- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного обладнання (таблиць, стендів, муляжів, підручних засобів – жгути, перев'язочний матеріал, муляжі для непрямого масажу серця, шини та ін.) для надання першої

долікарської допомоги;

- використання мультимедійних презентацій, відеофільмів;
- розв'язування тестів, ситуаційних завдань;
- проведення практичних вправ та оцінка їх результатів;
- моделювання професійних ситуацій;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СНС).

6. Методи контролю

Згідно з вимогами Положення про організацію навчального процесу в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (2015) система оцінювання знань студентів передбачає два види контролю - поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, зміст якого узгоджується з темою цього заняття. Основними видами контролю знань є тестові контрольні роботи та усне опитування. Результати контрольної роботи оцінюються за чотирьох бальною шкалою («2», «3», «4», «5»).

Поточний контроль та оцінювання знань студентів з тем самостійної роботи здійснюється під час проведення тестового контролю на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль засвоєння та оцінювання знань студентів проводиться після закінчення вивчення ними програми навчальної дисципліни шляхом виставлення їм заліку.

До цього виду контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється за 100-бальною шкалою під час проведення поточного та підсумкового контролю знань, яким є залік.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом усного опитування, тестового і письмового контролю, перевіркою виконання тем самостійної роботи тощо.

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить **100**:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

100•САЗ

$$ПК = \frac{100}{5} = 20 \cdot САЗ$$

- САЗ – середнє арифметичне значення усіх одержаних студентом оцінок;
- *max ПК* – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у відповідному семестрі дорівнює 100 балів;
- 5 – максимально можливе САЗ

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за наведеною нижче шкалою.

Критерії оцінювання знань студентів

- 5 – «відмінно» – студент виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу дисципліни, правильно використовує набуті знання для побудови відповідей, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.
- 4 – «добре» – студент правильно і глибоко розуміє питання дисципліни, вміє проявити знання, зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.
- 3 – «задовільно» – студент висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу дисципліни, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповідей відтворює на репродуктивному рівні.
- 2 – «незадовільно» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті питань дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Вираховування підсумкової оцінки та переведення її в бали можна зробити з допомогою таблиці 1. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання успішності студентів

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄКТС
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

8. Навчально-методичне забезпечення

Програмне забезпечення: програма навчальної дисципліни, методичні розробки практичних лабораторних занять, методичні розробки лекцій, методичні розробки для виконання самостійної роботи, конспект лекцій з першої долікарської допомоги, матеріали для поточного контролю знань студентів, перелік питань до іспиту, екзаменаційні білети.

Технічне і матеріальне забезпечення: лекційна аудиторія, аудиторії для практичних занять, бібліотека, підручники і навчальні посібники, мультимедійний проектор, мультимедійні презентації лекцій, навчальні таблиці і схеми.

Інформаційне забезпечення: доступ до wi-fi в аудиторіях, інтернет ресурси, в т.ч. віртуальне навчальне середовище, матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – К.: Юстон, 2016. – 212 с.
2. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін..] –Київ. – 2016 – 400 с.
3. Екстрена та невідкладна медична допомога. За ред. І.М. Швед Тернопіль:ТДМУ «Укрмедкнига», 2018. 448с.
4. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с.
5. Закон України “Основи законодавства України про охор. здоров'я”, 1992(ст.37).
6. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081-VI. 14. Кодекс цивільного захисту України (Відомості ВерховноїРади (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458)
7. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
8. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги. За ред. Тарасюка В.С. Київ: Медицина, 2017. 528 с.
9. Міжнародне гуманітарне право / Під ред. Базова В.П. – К.: “Варта” – 2000 – 176 с.
10. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря. За ред. Єпішина А.В. Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2019. 380 с.
11. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В.Кочіна. – К.: Здоров'я, 2005. – 432 с.

Допоміжна:

1. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МПЛеся“, 2007. – 482 с.
2. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.
3. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
4. Закон України „Основи законодавства України про охорону здоров'я“, 1992 (ст.37).
5. Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану“, 2000 (1, 4-9, 13, 16, 27-29).
6. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу», в останнійчинній редакції від 30 березня 2017 року.
7. Закон України «Про Збройні Сили України», Редакція від 28.07.2016р.
8. Медицина катастроф. Навчальний посібник / Під ред. проф. І.В.Кочіна. –К.: “ Здоров'я” – 2001– 290 с.
9. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національнамедична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур'єв С.О., Миронець С.М., Рошчін Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. №253 «Про затвердження Порядку використання захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) для господарських, культурних та побутових потреб». Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004р. №368
«Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру за їх рівнями»
11. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».
12. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.
13. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.
14. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти(батареї)» (видання 1) – К.: «МП Леся», 2015. – 191 с.
15. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). – К.: «МП Леся», 2015. – 148 с.
16. Указ Президента України від 16.01.2013 р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій».
17. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К.: «Вища школа», 2004. р. С. 99 – 142.

10. Інформаційні ресурси

Львівський національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. НАН України, вул.Стефаника, 2. [URL:http://www.lsl.lviv.ua](http://www.lsl.lviv.ua)

Львівська обласна універсальна наукова бібліотека, просп.Шевченка, 13
[URL:http://www.lounb.lviv.ua](http://www.lounb.lviv.ua)

Бібліотека ЛНУВМ та БТ: м.Львів, вул.Пекарська, 50 <http://books.lvet.edu.ua/>

Наукова бібліотека ЛНУ ім.Франка. метод.відділ: вул. Драгоманова, 17
<http://lnulibrary.lviv.ua/en/about-us-en/>

Центральна міська бібліотека ім.Лесі Українки: вул.Мулярська,2а
<http://www.facebook.com/mylarskalibrary/>

Черепно-мозкова і спинномозкова травми, віртуальне навчальне середовище
<https://slide-share.ru/cherepno-mozkova-spinnomozkova-travmi-229628>